

Vietinės reikšmės kelių finansavimas

Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšomis

Vietinės reikšmės kelių administravimo skyriaus vedėja
Neringa Kryževičienė

**LIETUVOS AUTOMOBILIŲ
KELIŲ DIREKCIJA**

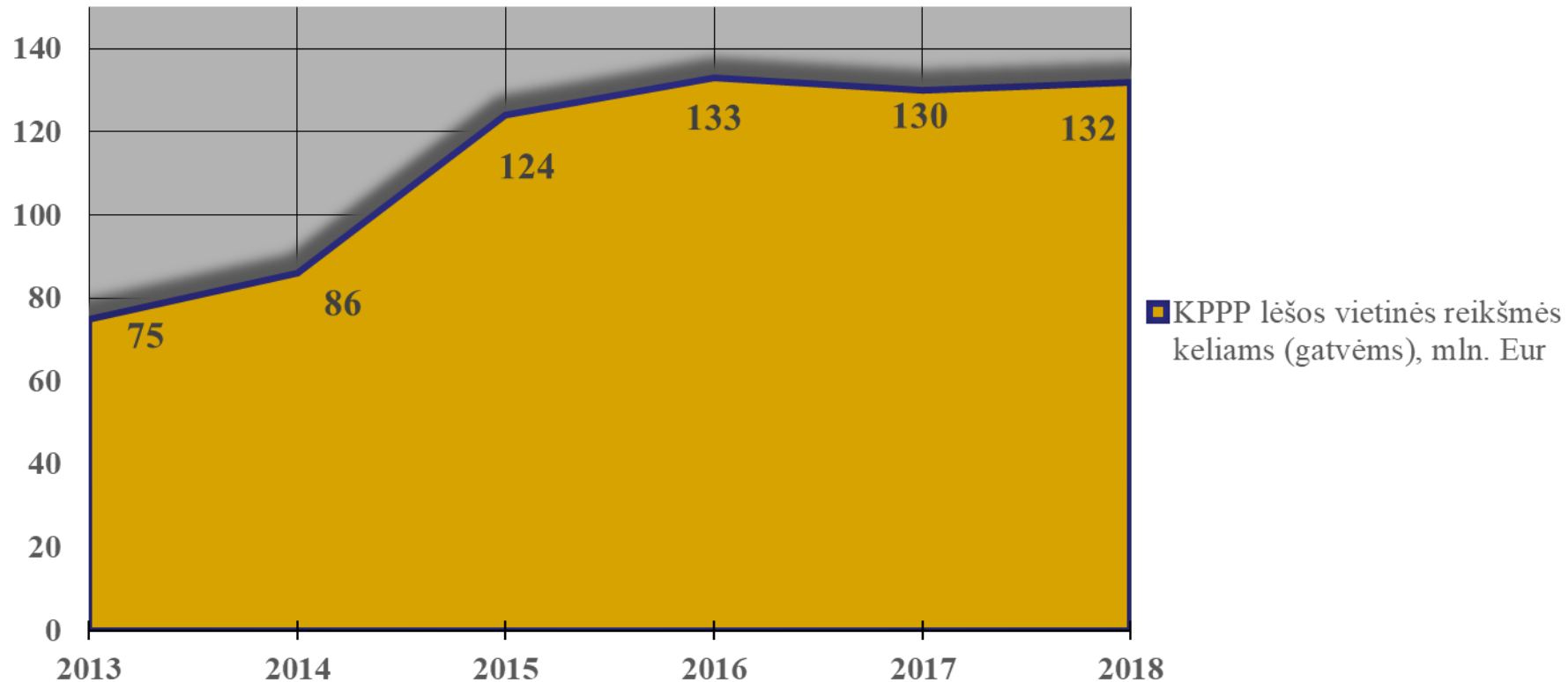
Akcentai

- ✓ **KPPP lėšos vietinės reikšmės keliams. Rezultatai: skirta, panaudota, atlikta**
- ✓ **KPPP lėšų paskirstymą reglamentuojančių teisės aktų pasikeitimai**
- ✓ **KPPP lėšų vietinės reikšmės keliams su žvyro dangą asfaltuoti (taisyti (remontuoti) ir rekonstruoti) paskirstymas**

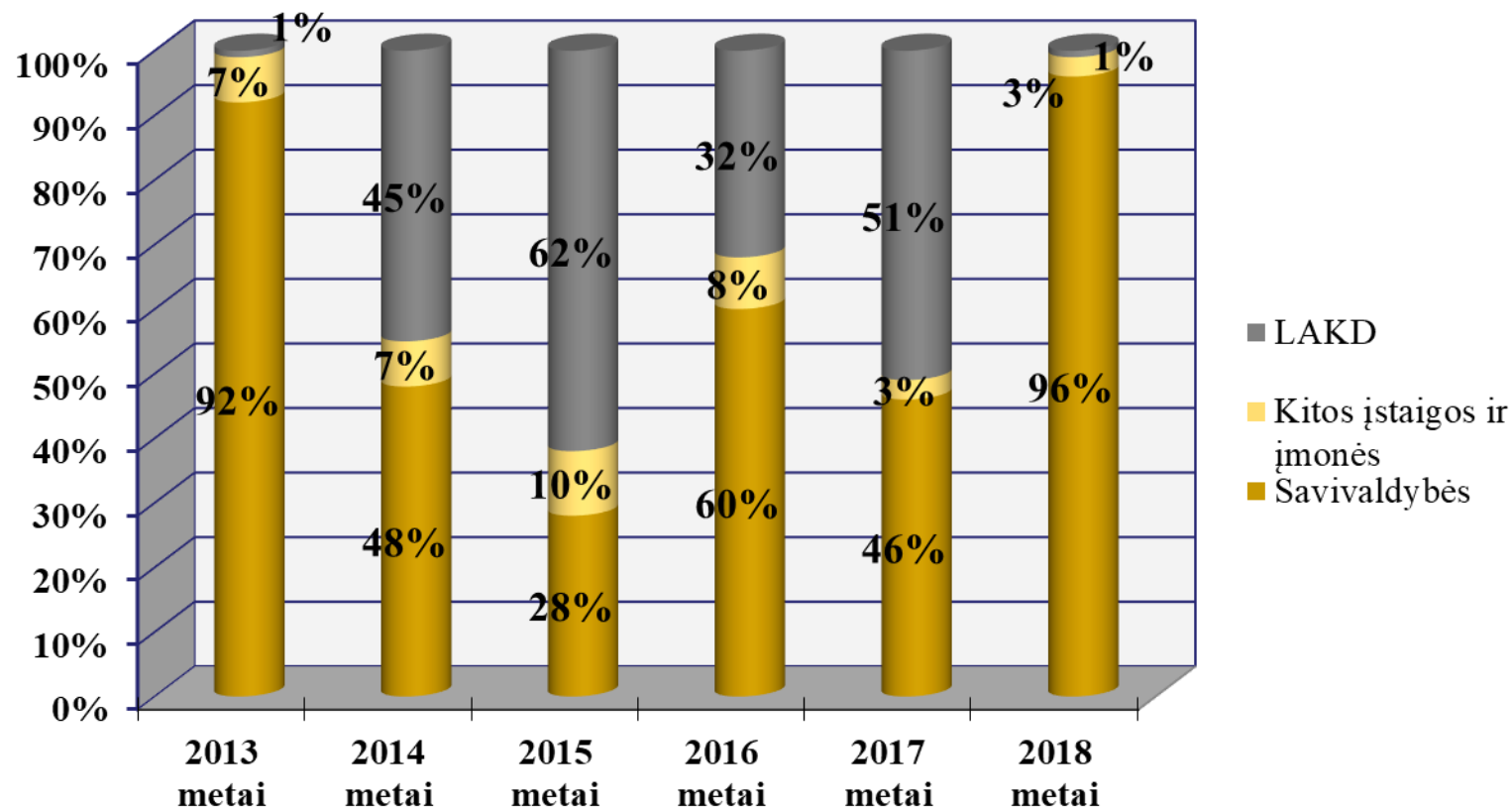

Rezultatai. Pastebėjimai

Vietinės reikšmės kelių (gatvių) finansavimas KPPP lėšomis 2013–2018 m.

KPPP finansavimo lėšų rezervo lėšų paskirstymas 2013–2018 m., %

Dėl 2017–2018 metais vietinės reikšmės keliams skirtų KPPP lėšų panaudojimo

- ☐ 2017 metais vietinės reikšmės keliams skirtų KPPP lėšų iš viso nepanaudota 3 165,3 tūkst. Eur arba 2,4%, iš jų:**
 - **Klaipėdos raj. sav. – 451,9 tūkst. Eur arba 18,6%;**
 - **Vilniaus m. sav. – 387,3 tūkst. Eur arba 2,8%;**
 - **Kretingos raj. sav. – 219,7 tūkst. Eur arba 10,9%;**
 - **Šiaulių m. sav. – 189,1 tūkst. Eur arba 7,1%;**
- ☐ 2018 metais – 2 566,1 tūkst. Eur arba 1,9%, iš jų:**
 - **Klaipėdos raj. sav. – 328,2 tūkst. Eur arba 13,7%;**
 - **Kretingos raj. sav. – 325,0 tūkst. Eur arba 14,8%;**
 - **Plungės raj. sav. – 291,8 tūkst. Eur arba 16,1%;**
 - **Visagino sav. – 118,3 tūkst. Eur arba 15%;**
 - **Pagėgių sav. – 106,0 tūkst. Eur arba 16%.**

Dėl 2018 metais vietinės reikšmės keliams skirtų KPPP lėšų panaudojimo

- **2017 metais visais metais vietinės reikšmės keliams skirtas KPPP lėšas panaudojo 15 savivaldybių;**
- **2018 metais – 10 savivaldybių;**

Šių savivaldybių tarpe ir 2017, ir 2018 metais buvo dvi savivaldybės – Druskininkų ir Šiaulių rajono.

Beveik visais 2017–2018 metais skirtas KPPP lėšas panaudojo Alytaus miesto, Jonavos, Biržų, Radviliškio, Utenos, Zarasų, Šalčininkų rajonų, Birštono ir Kalvarijos savivaldybės.

Vietinės reikšmės keliams skirtų KPPP lėšų panaudojimo efektyvumas

Savivaldybėms skirtų KPPP skaičiuojamųjų ir tikslinių lėšų panaudota turtui įsigyti (vietinės reikšmės keliams tiesti, rekonstruoti ir kapitališkai remontuoti):

- 2017 metais – 63,9%;
- 2018 metais – 65,3%.

Darbų kokybės keliuose kontrolės priežiūra

Kelių direkcija atlieka darbų kokybės kontrolės priežiūrą KPPP lėšomis finansuojamų vietinės reikšmės kelių objektuose. 2018 metais atliktų kontrolinių patikrinimų rezultatai:

Metai	Bandymų sk.	Nustatyti nuokrypiai, objektų sk.	Inicijuota išskaitų, Eur	Perskaičiuota kaina dėl a/b dangos storio, objektų sk.	Sumokėta mažiau dėl kainų perskaičiavimo, Eur	Nustatyta brokuotų ruožų, vnt.	Nesumokėta už brokuotus ruožus, Eur
2017	267	59	76 492	—	—	—	—
2018	358	100	70 082	22	24 797	7	33 539

Ir kas naudingo visuomenei buvo atlikta?

Už KPPP lėšas Lietuvoje nutiesta, rekonstruota ir sutaisyta vietinės reikšmės kelių (gatvių):

- 2016 metais – 195 km;**
- 2017 metais – 256 km;**
- 2018 metais – 300 km.**

KPPP lėšų paskirstymą reglamentuojančių teisės aktų pakeitimai

Kurie teisės aktai keičiami?

- Lietuvos Respublikos kelių įstatymas
- Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymas
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. balandžio 21 d. nutarimu Nr. 447 „Dėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo įgyvendinimo“ patvirtintas Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo tvarkos aprašas

Kelių įstatymas

16 straipsnis. Kelių finansavimas

1. Kelių ir kelio statinių projektavimas, tiesimas, statyba, rekonstravimas, taisymas (remontas) ir priežiūra yra finansuojami įstatymų nustatyta tvarka. Tais atvejais, kai dalis savivaldybei nuosavybės teise priklausančio kelio ir kelio statinio projektavimo, tiesimo, statybos, rekonstravimo ir (ar) taisymo (remonto) išlaidų yra padengiama privačiomis fizinių ir (ar) juridinių asmenų lėšomis, tokio kelio ir kelio statinio projektavimo, tiesimo, statybos, rekonstravimo ir (ar) taisymo (remonto) darbams gali būti teikiamas prioritetas kitų savivaldybei nuosavybės teise priklausančių kelių ir kelių statinių projektavimo, tiesimo, statybos, rekonstravimo ir (ar) taisymo (remonto) atžvilgiu tos savivaldybės, kuriai nuosavybės teise priklauso kelias ir kelio statiniai, institucijos nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Isigalioja nuo 2019 m. kovo 1 d. 1 dalies nuostatos taikomos kelio ir kelio statinio projektavimo, tiesimo, statybos, rekonstravimo ir (ar) taisymo (remonto) darbų, finansuojamų privačiomis fizinių ir (ar) juridinių asmenų lėšomis, sutartims, sudarytoms po įstatymo Nr. XIII-1788 įsigaliojimo

Kelių įstatymas

16 straipsnis. Kelių finansavimas

2. Nepanaudota atitinkamų metų Kelių priežiūros ir plėtros programos <...> finansavimo lėšų dalis, kuri yra ne mažesnė kaip 25 procentai nepanaudotų atitinkamų metų Programos lėšų, naudojama vietinės reikšmės keliams ir gatvėms tiesti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti) ir prižiūrėti.

Isigalioja nuo 2020 m. sausio 1 d.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo pakeitimo projektas

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018-12-27 nutarimu Nr. 1411 pritarta Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, kuris pateiktas Lietuvos Respublikos Seimui.

Aktualūs su vietinės reikšmės kelių finansavimu susiję įstatymo 9 straipsnio pakeitimai:

- Tiksliau aprašomi KPPP lėšų gavėjai: „2. Programos finansavimo lėšos naudojamos **valstybės institucijų ar viešųjų įstaigų, kurių dalininkė yra valstybė, valstybės įmonių, savivaldybių ar viešųjų įstaigų, kurių dalininkė yra savivaldybė, savivaldybių įmonių valdomam** vietinės reikšmės kelių (gatvių) tinklui plėsti ir užtikrinti, kad šis tinklas veiktų <...>“.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo pakeitimo projektas

- Tikslinama KPPP lėšų naudojimo sritis: „2) keliams kelių, kelių statiniams statinių ir jų užimamai žemei inventorizuoti užimamos žemės teisei registracijai būtinoms procedūroms atlikti, daiktinėms teisėms į žemę, šių teisių suvaržymams, juridiniams faktams registruoti;“

Siūlomos papildomos KPPP lėšų naudojimo sritys:

- „12) išlaidoms už skirtą žemę, nukeliamus ar (ir) griaunamus pastatus ir kitus statinius, želdinius ir kitas naudmenas, tiesiant, rekonstruojant, taisant (remontuojant), prižiūrint kelius, apmokėti, aplinkos apsaugos reikmėms, žemės rekultivavimo darbams vykdyti tiesiant ir taisant (remontuojant) kelius;
- 13) Stovėjimo aikštelėms, skirtoms motorinei transporto priemonei ar dviračiui palikti, kad būtų galima tęsti kelionę viešuoju transportu, įrengti, jeigu už naudojimąsi jomis neįmamas atlygis.“

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija parengė ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei pateikė Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto įstatymo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. balandžio 24 d. nutarimu Nr. 477, naujos redakcijos projektą.

Siūlomi esminiai pakeitimai:

1. Nelieta susisiekimo ministro įsakymu tvirtinamo tikslinio finansavimo objektų sąrašo.
2. Nuo 76 iki 94% padidėja Kelių direkcijos direktoriaus įsakymu savivaldybėms skiriamų KPPP skaičiuojamųjų lėšų suma.
3. Keičiami (tiksliau aprašomi) KPPP lėšų apskaičiavimo kriterijai.
4. Tiksliai aprašoma, kam gali būti skiriamos ir kaip paskirstomos KPPP rezervo lėšos.

Tikslinama

- Nurodoma, kaip paskirstomi 4 procentai KPPP lėšų valstybinių miškų, valstybės saugomų teritorijų, pasienio, privažiuojamųjų prie krašto apsaugos objektų vietinės reikšmės keliams ir vietinės reikšmės keliams, kurie patenka į Lietuvos kariuomenės nurodytus priimančiosios šalies paramos poreikiams būtinus maršrutus:
 - valstybinių miškų, valstybės saugomų teritorijų vietinės reikšmės keliams – 50%;
 - pasienio vietinės reikšmės keliams – 13%;
 - privažiuojamiesiems prie krašto apsaugos objektų vietinės reikšmės keliams ir vietinės reikšmės keliams, kurie patenka į Lietuvos kariuomenės nurodytus priimančiosios šalies paramos poreikiams būtinus maršrutus, – 37%;
- 2 procentai Birštono, Druskininkų, Palangos miesto ir Neringos savivaldybių vietinės reikšmės keliams pagal suteiktą nakvynių viešbučiuose, poilsio įstaigose, sveikatingumo įmonėse skaičių bus skiriami Kelių direkcijos direktoriaus įsakymu;

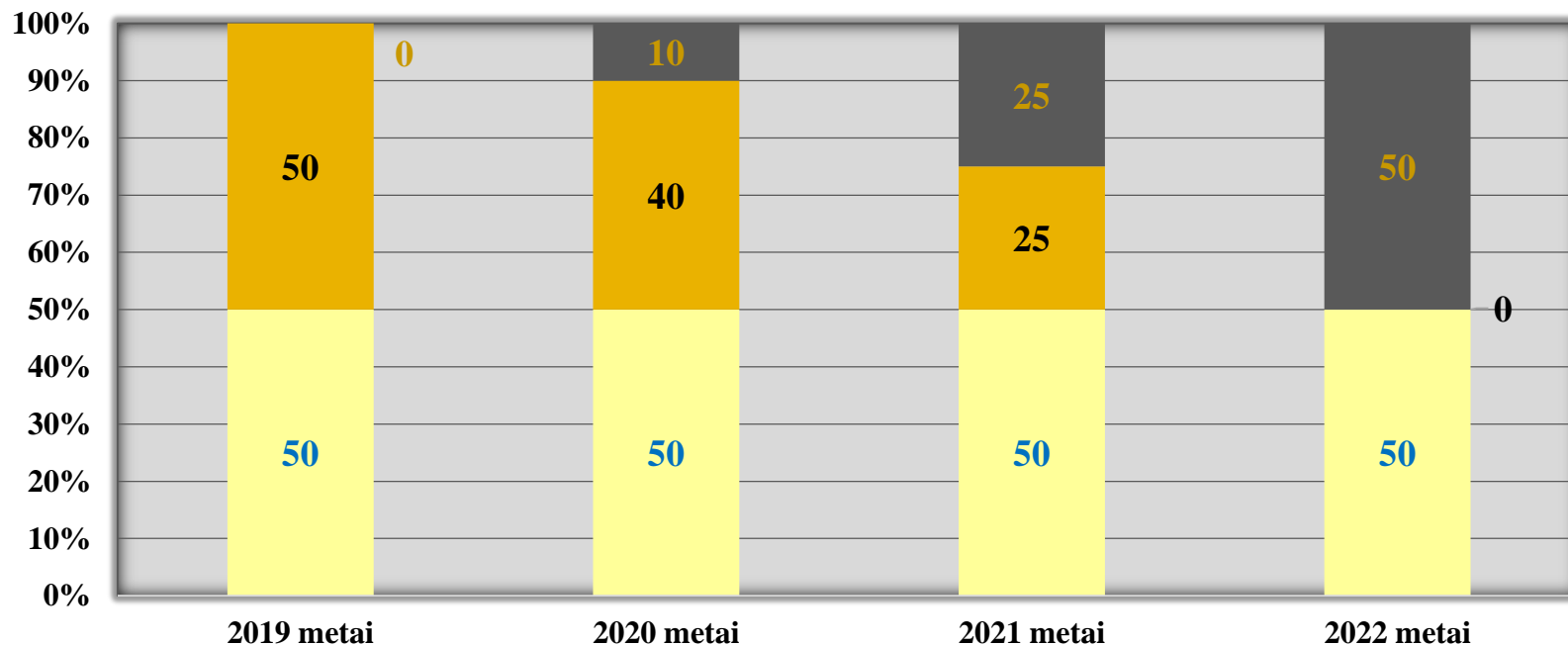

Siūlomi kriterijai KPPP skaičiuojamosioms lėšoms apskaičiuoti

- **pagal nuolatinių gyventojų skaičių – 50 procentų;**
- **pagal kelių ilgį, nurodytą savivaldybių tarybų patvirtintame kelių sąrašė, kuriame taip pat nurodytas kelio numeris ir kelio pavadinimas: 2019 metais – 50 procentų, nuo 2020 metų – 40 procentų, nuo 2021 metų – 25 procentai, nuo 2022 metų – 0 procentų;**
- **pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotų kelių ilgį: 2019 metais – 0 procentų, nuo 2020 metų – 10 procentų, nuo 2021 metų – 25 procentai, nuo 2022 metų – 50 procentų.**

Siūlomi kriterijai KPPP skaičiuojamosioms lėšoms apskaičiuoti

- Nekilnojamojo turto registre įregistruotų kelių ilgis, %
- savivaldybių tarybų patvirtintame kelių sąraše nurodytas kelių ilgis, %
- nuolatinių gyventojų skaičius, %

Kiti siūlomi pakeitimai

- Ne mažiau kaip 58 procentai KPPP skaičiuojamųjų ir kurortams skirtų lėšų turės būti naudojama turtui įsigyti – vietinės reikšmės keliams tiesti, įregistruotiems vietinės reikšmės keliams rekonstruoti ir kapitališkai remontuoti;
- ne mažiau kaip 5 procentai KPPP skaičiuojamųjų ir kurortams skirtų lėšų turi būti naudojama saugaus eismo priemonėms vietinės reikšmės keliuose finansuoti;
- siūloma įtvirtinti galimybę KPPP lėšas naudoti skoloms (jeigu jų yra) sumokėti ir išlaidoms kompensuoti.

PLANUOJAMA 2019 METŲ KELIŲ PRIEŽIŪROS IR PLĖTROS PROGRAMA – 100%

Tikslinės lėšos valstybinės reikšmės keliams

Tikslinės lėšos vietinės reikšmės keliams

(pagal LR 2019 m. VB ir SB finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 str. 7 d. – netaikant KPPP finansavimo įstatymo 9 straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytų procentinių dydžių)

Valstybinės reikšmės keliams – 65%

Vietinės reikšmės keliams – 30%

KPPP rezervas – 5%
(skiriama LRV nutarimu)

Valstybės institucijų vietinės reikšmės keliams – 4%

(skiriama AM, VRM ir KAM nustatyta tvarka)
naudojama pagal atitinkamų institucijų objektų sąrašus, suderintus su LAKD

valstybinių miškų, valstybės saugomų teritorijų keliams – 50%

pasienio keliams – 13%

KAM ir Lietuvos kariuomenei aktualiems vietinės reikšmės keliams – 37%

Miestų ir kitų (rajonų) savivaldybių vietinės reikšmės keliams – 94%

(skiriama Kelių direkcijos direktoriaus įsakymu)

50% – pagal nuolatinių gyventojų skaičių
50% – pagal kelių ilgį, nurodytą savivaldybių tarybų patvirtintame kelių sąraše, kuriame taip pat nurodytas kelio numeris ir kelio pavadinimas

rajonų savivaldybėms – 65%

miestų savivaldybėms – 35%

LIETUVOS AUTOMOBILIŲ
KELIŲ DIREKCIJA

KPPP rezervo lėšų paskirstymas

KPPP rezervas – 5%

(skiriama LRV nutarimu)

100%

Kelių objektams, dėl kurių įgyvendinimo yra priimti LRV nutarimai

Kelių direkcijai nustatytoms funkcijoms atlikti – KPPP lėšų naudojimo pagal paskirtį kontrolei, darbų kokybės kontrolės priežiūrai vietinės reikšmės kelių objektuose atlikti – 1,5%

100%

Valstybės institucijų ir savivaldybių valdomiems vietinės reikšmės keliams skubiai taisyti (remontuoti) ar rekonstruoti dėl avarijos grėsmės, taip pat avarijos ar stichinės nelaimės padariniams pašalinti – 10%

Valstybės institucijų ir savivaldybių valdomų vietinės reikšmės kelių, vedančių į teritorijas, kuriose kuriamos darbo vietos, projektams įgyvendinti – 45%

SB teritorijoje savivaldybių valdomiems vietinės reikšmės keliams inventorizuoti, taisyti (remontuoti) ar rekonstruoti, jeigu pareiškėjas skiria ne mažiau 30% savo lėšų; valstybės institucijų, išskyrus savivaldybių institucijas, vietinės reikšmės keliams tiesti, taisyti (remontuoti), rekonstruoti, jeigu pareiškėjas skiria ne mažiau kaip 50% savo lėšų – 45%

KPPP lėšos vietinės reikšmės keliams su žvyro dangą asfaltuoti

Lėšos vietinės reikšmės keliams su žvyro danga asfaltuoti 2019 metais

- KPPP lėšų – 10 mln. Eur;
- savivaldybių lėšos – ≥ 10 mln. Eur:

10 mln. Eur + ≥ 10 mln. Eur = ≥ 20 mln. Eur

- iš viso vietinės reikšmės keliams su žvyro danga asfaltuoti 2019 metais planuojama panaudoti ne mažiau kaip 20 mln. Eur.

Lėšos vietinės reikšmės keliams su žvyro danga asfaltuoti

- 2019 m. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme (13 str. 7 d.) susisiekimo ministerijai suteikiama teisė skirti iš KPPP lėšų 10 mln. Eur vietinės reikšmės keliams su žvyro danga asfaltuoti – rekonstruoti ir taisyti (remontuoti), netaikant Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytų procentinių dydžių;
- KPPP tikslinių lėšų siekiančios gauti savivaldybės privalės prisidėti 50 proc. savo lėšų (KPPP skaičiuojamųjų, savivaldybės biudžeto ar kt.);
- tuo būdu vietinės reikšmės keliams su žvyro danga rekonstruoti ir taisyti (remontuoti) 2019 m. būtų panaudota ne mažiau kaip 20 mln. Eur.

KPPP lėšų vietinės reikšmės keliams su žvyro danga asfaltuoti paskirstymo principai

- Šiuo metu rengiamas KPPP lėšų vietinės reikšmės keliams su žvyro danga asfaltuoti paskirstymo tvarkos aprašas.
- Lėšas vietinės reikšmės keliams su žvyro danga asfaltuoti siūloma paskirstyti taip:
 - 70 proc. sumos – pagal kelių su žvyro danga savivaldybėje ilgį;
 - 30 proc. sumos – pagal registruotų gyventojų savivaldybėje skaičių;
 - gauta suma koreguojama kelių su patobulinta danga ir kelių su žvyro danga ilgių santykio koeficientu.
- Savivaldybės paraiškas dėl lėšų skyrimo su tvarkos apraše nustatytais dokumentais teiks Kelių direkcijai (2019 m. planuojama iki kovo 1 d.). Savivaldybės apie tai artimiausiu laiku bus informuotos.

Klausimai?

**LIETUVOS AUTOMOBILIŲ
KELIŲ DIREKCIJA**

Ačiū už dėmesį!

**LIETUVOS AUTOMOBILIŲ
KELIŲ DIREKCIJA**